

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK

POŚWIĘCONY

HISTORII

XX WIEKU

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

DZIEJE NAJNOWSZE

Rocznik V

1973

2

Wrocław — Warszawa — Kraków — Gdańsk
Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk
1973

KOMITET REDAKCYJNY

Jan Borkowski, Marian Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz Duraczyński, Andrzej Garlicki, Tadeusz Jędruszczak, Piotr Łossowski, Marian Malinowski, Jan Molenda, Henryk Słabek, Witold Stankiewicz, Jerzy Janusz Terej, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ

Stanisława Lewandowska

Adres Redakcji

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310-261

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo Wrocław,

Oddział w Warszawie. 1973. Wyd. 1. Nakład 875 + 125 egz. Objętość: 16,10 ark. wyd.; 11 ark. druk. 14,63 ark. druk. A-1. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70 × 100 cm. Oddano do składania 3 III 1973 r. Podpisano do druku w sierpniu 1973 r. Wydrukowano w październiku 1973 r. w Zakładach Graficznych

Państwowych Zakładów Wydawnictw Szkolnych w Łodzi, ul. Kominarska 1
Zam. 124/Ko R-12 Cena 30,— zł

SPIS TREŚCI

Georg G. Iggers (Nowy Jork) — Historiografia niemiecka XIX—XX w. Spojrzenie na całość	3
Jerzy Topolski — Założenia metodologiczne badań regionalnych w zakresie historii	19
Andrzej Kastory — Problem granicy czechosłowacko-niemieckiej na konferencji pokojowej w Paryżu 1919 r.	27
F. L'Huillier (Strasbourg) — Francuzi i Niemcy w oczach Locarno	45
Stanisław Sierpowski — D'Annunzio kontra Mussolini	57
Marian Leczyk — Podpisanie paktu o nieagresji między Polską a ZSRR w 1932 roku	75

DYSKUSJE I POLEMIKI

Historia najnowsza — osiągnięcia i niedomagania. Próba bilansu — Andrzej Brożek, Marian Marek Drozdowski, Bogusław Drewniak, Tadeusz Jędruszczyk, Jan Sziling i Mieczysław Wojciechowski, Henryk Zieliński, Janusz Żarnowski	97
Andrzej F. Grabski — O Romanie Dmowskim — stare i nowe	123

MISCELLANEA

Rozmowa marszałka Piłsudskiego z posłem polskim w Berlinie, Alfredem Wysockim — Andrzej Ajnenkiel	133
---	-----

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Tadeusz Jędruszczyk — Polski ruch robotniczy	139
--	-----

*

T. Ładyka, Polska Partia Socjalistyczna (Fracja Rewolucyjna) w latach 1906—1914 — Jan Molenda	143
N. Davies, White Eagle — Red Star. The Polish-Soviet War 1919—1920 — Tadeusz Cieślak	148

N. Müller, Wehrmacht und Okkupation 1941—1944 — Ryszard Torzecki	150
H. Macmillan, Riding the Storm 1956—1959 — Hassan A. Janisheer . . .	155

PRZEGLĄDY

Wspomnienia o hitlerowskich obozach koncentracyjnych wydane w latach 1970—1972 — Krzysztof Dunin-Wąsowicz	161
---	-----

IN MEMORIAM

Prof. dr Marian Żychowski (1922—1972)	169
---	-----

LISTY DO REDAKCJI

Do Redaktora Naczelnego czasopisma „Dzieje Najnowsze” (W związku z recenzją Krzysztofa Lewandowskiego) — Ryszard Torzecki	171
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Джордж Иггерс (Нью-Йорк) — Общий взгляд на германскую историографию XIX—XX вв.	3
Ежи Топольски — Методологические основы региональных исследований в области истории	19
Анджей Касторы — Проблема чехословацко-германской границы на Парижской мирной конференции 1919 г.	27
Ф. Юилье (Страсбург) — Отношение к Франции и Германии на Локарнской конференции	45
Станислав Серповски — Д'Аннунцио контра Б. Муссолини	57
Мариан Лечик — Заключение пакта о ненападении между Польшей и СССР в 1932 году	75

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКИ

Новейшая история — достижения и недостатки. Проба оценки — Анджей Брожек, Мариан Марек Дроздовски, Богуслав Древняк, Тадеуш Ендрущак, Ян Шилинг и Мечислав Войцеховски, Генрик Зелински, Януш Жарновски	97
Анджей Феликс Грабски — О Романа Дмовском — старое и новое	123

РАЗНОЕ

Беседа маршала Пилсудского с польским послом в Берлине Альфредом Высоцким — Анджей Айненкель	133
---	-----

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Тадеуш Ендрушак — Польское рабочее движение	139
---	-----

★

Т. Ладыка — Польская социалистическая партия (Революционная фракция) в 1906— 1914 годах — Ян Моленда	143
N. Davies, White Eagle — Red Star. The Polish-Soviet War 1919—1920. — Тадеуш Цесляк	148
N. Müller, Wehrmacht und Okkupation 1941—1944 — Рышард Тожецки	150
H. Macmillan, Riding the Storm 1956—1959 — Хассан А. Янишеер	155

ОБЗОРЫ

Воспоминания о гитлеровских концлагерях, изданные в 1970—1972 гг. — Кшиш- тоф Дунин-Вонсович	161
---	-----

IN MEMORIAM

Проф. др Мариан Жиховски (1922—1972)	169
--	-----

ПИСЬМА В РЕДАКЦИЮ

Главному Редактору „Dzieje Najnowsze” (в связи с рецензией Кшиштофа Леван- довского) — Рышард Тожецки	171
--	-----

TABLE DES MATIÈRES

Georg Iggers (New York) — L'historiographie allemande aux XIX ^e et XX ^e siècles. Une vue d'ensemble	3
Jerzy Topolski — Les principes méthodologiques des recherches histori- ques régionales	19

Andrzej Kastory — Le problème de la frontière tchécoslovaque-allemande à la conférence de paix de Paris, en 1919	27
F. L'Huillier (Strasbourg) — Les Français et les Allemands aux yeux de Locarno	45
Stanisław Sierpowski — D'Annunzio contra Mussolini	57
Marian Leczyk — La signature du pacte de non-agression de 1932 entre la Pologne et l'U.R.S.S.	75

DISCUSSIONS ET POLÉMIQUES

Histoire récente — réalisations et faiblesses. Une tentative de bilan — Andrzej Brożek, Marian Marek Drozdowski, Bogusław Drewniak, Tadeusz Jędruszczak, Jan Sziling, Mieczysław Wojciechowski, Henryk Zieliński, Janusz Żarnowski	97
Andrzej Feliks Grabski — A propos de Roman Dmowski — données anciennes et nouvelles	123

MISCELLANÉES

Une conversation du maréchal Józef Piłsudski avec le représentant polonais à Berlin Alfred Wysocki — Andrzej Ajnenkiel	133
--	-----

CRITIQUE ET BIBLIOGRAPHIE

Tadeusz Jędruszczak — Le mouvement ouvrier polonais	139
T. Ładyka — Polska Partia Socjalistyczna (Fracja Rewolucyjna) w latach 1909—1914 — Jan Molenda	143
N. Davies, White Eagle — Red Star. The Polish-Soviet War 1919—1920 — Tadeusz Cieślak	148
N. Müller, Wehrmacht und Okkupation 1941—1944 — Ryszard Torzecki	150
H. Macmillan, Riding the Storm 1956—1959 — Hassan A. Janisheer	155

REVUES

Les mémoires sur les camps de concentration hitlériens édités en 1970—1972 — Krzysztof Dunin-Wąsowicz	161
---	-----

IN MEMORIAM

Prof. dr Marian Żychowski (1922—1972)	169
---	-----

LETTRES À LA RÉDACTION

Au Rédacteur en chef de la revue „Dzieje Najnowsze” (A propos d'une note critique de Krzysztof Lewandowski) — Ryszard Torzecki	171
--	-----

W NINIEJSZYM NUMERZE „DZIEJÓW NAJNOWSZYCH” PUBLIKUJĄ SWE PRACE M. IN.

Georg G. Iggers, prof. dr, State University of New York, historyk niemieckiego pochodzenia;

Jerzy Topolski, prof. dr, Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu;

Andrzej Kastory, dr, adiunkt, Instytut Nauk Społecznych AGH;

Fernand L'Huillier, prof. dr, Institut d'Etudes Européennes, Université de Strasbourg;

Stanisław Sierpowski, dr, adiunkt, Wyższa Szkoła Nauk Społecznych przy KC PZPR;

Marian Leczyk, doc. dr, Wojskowa Akademia Polityczna im. F. Dzierżyńskiego w Warszawie;

Andrzej Brożek, doc. dr, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu;

Marian Marek Drozdowski, prof. dr, Instytut Historii PAN;

Bogusław Drewniak, prof. dr, Uniwersytet Gdański;

Tadeusz Jędruszcak, prof. dr, Instytut Historii PAN;

Jan Sziling, dr, adiunkt, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu;

Mieczysław Wojciechowski, dr, adiunkt, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu;

Henryk Zieliński, prof. dr, Uniwersytet Wrocławski;

Janusz Żarnowski, prof. dr, Instytut Historii PAN;

Andrzej Ajnenkiel, doc. dr, Instytut Historii PAN;

Krzysztof Dunin-Wąsowicz, prof. dr, Instytut Historii PAN;

Andrzej Feliks Grabski, doc. dr, Instytut Historii PAN.

DZIEJE NAJNOWSZE

Kwartalnik

Warunki prenumeraty

Cena prenumeraty półrocznej zł 60
rocznej zł 120

Institucje państwowe i społeczne, zakłady pracy itp. mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem miejscowych Oddziałów i Delegatur „Ruch” w terminie do 25 listopada na rok następny.

Prenumeratę na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PKO Nr 1-6-100020 w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od krajowej przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23 konto PKO nr 1-6-100024.

Również wszystkie instytucje państwowe i społeczne, zakłady pracy i odbiorcy indywidualni mogą zamawiać i nabyć „Dzieje Najnowsze” w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN Warszawa, Pałac Kultury i nauki konto PKO Nr 1-6-100312 oraz w Księgarniach Naukowych P. P. Dom Książki:

- Białystok, ul. Lipowa 43
- Bydgoszcz, ul. 1 Maja 17 i Stary Rynek 15
- Gdańsk-Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 111/113
- Katowice, ul. Warszawska 11
- Koszalin, ul. Zwycięstwa 20
- Kraków, ul. Podwale 6
- Kielce, ul. Sienkiewicza 60
- Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście 68
- Łódź, ul. Piotrkowska 102a
- Olsztyn, Plac Wolności 2/3
- Opole, Rynek 23
- Poznań, ul. Armii Czerwonej 69
- Rzeszów, ul. 3 Maja 2 i Kościuszki 3
- Szczecin, ul. Jedności Narodowej 5
- Toruń, ul. Dzierżyńskiego 11
- Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 7
- Wrocław, ul. Kuźnicza 42
- Wrocław, Księgarnia Ossolineum, Rynek 8
- Zielona Góra, ul. Karola Marksa 3